

Broeders en zusters met homoseksuele gevoelens

R. ter Beek

Homoseksuele gevoelens kunnen voor een christen een probleem vormen. Een christelijke gemeente kan problemen hebben met leden die homoseksuele gevoelens hebben. Dat zijn twee onderwerpen. Dit artikel gaat over het laatste: het komt voor dat gelovigen moeite hebben homoseksuele medegelovigen een plaats tussen hen in te geven.

Gemengde gevoelens

Hoe ligt dat bij ons? Er is een tijd geweest dat er een waas van perversiteit over dit onderwerp lag. We zagen homofilie in één lijn met abortus, echtbreuk en andere vormen van verwording. We konden moeilijk onderscheid maken tussen iemand met een homoseksuele voorkeur en de homocultuur van 'de wereld'. Afkeer van homofilie had alles te maken met een gezonde afkeer van de zonde. Voor de homofiel was er maar één weg: de weg terug.

Deze houding van afkeer kwam overal in terug. In de manier waarop vaders en moeders hun kinderen inwijdden in het wonder van de seksualiteit. In de afschuw die op de kansel werd uitgesproken over een wereld waar de homoseksuele mens vrijpostig aandacht vraagt. In de moppen op vereniging en catechisatie. In de onderlinge praat op verjaardagen. In het breken met homoseksuele familieleden of vrienden, broers of zussen. In de moeite van de herderlijke zorg over homofiele kerkleden. In de angst voor het onderwerp binnen de familie, in de gemeente.

Als je dan begon te vermoeden dat je seksuele voorkeur naar je eigen soort uitgaat, sloeg de schrik je om het hart. God veroordeelt je. De kerk heeft bezwaar tegen je. Je eigen vader en moeder houden alleen maar van je als je bent zoals iedereen. Je raakt je vrienden en je vriendinnen kwijt. En je wordt bang voor jezelf. Je raakt in de war. De beste oplossing die je kunt bedenken, is dat je elke schijn van homofilie vermijdt. Je camoufleert je geaardheid. Langzaam maar zeker ga je beseffen hoe je toekomst eruit ziet: een lange, eenzame en gevaarlijke weg.

Als God het niet verhinderde, oogstte een homoseksueel kerklid als vrucht van zijn christelijke opvoeding: een knagend schuldgevoel, een negatief zelfbeeld en voortdurende onzekerheid. Als je eenmaal zo ver bent, zijn de verleidingen van het homoleven niet eens je grootste probleem. Veel erger nog is je verlangen naar aanvaarding, naar gezelschap, naar liefde metterdaad van God en mensen.

Onze homofiele broeders en zusters liepen het risico dat Gods genade in hun leven haar glans verloor. De boodschap van het evangelie verdween achter de afkeer van de homoseksualiteit, de uitgestoken hand achter de opgestoken vinger. De broeder of zuster streed zijn of haar strijd alleen.

Christus eerst

Nee, dat was geen opzet. Toch hoop ik dat het inmiddels anders ligt. We weten niet precies hoe we aan een homoseksuele gerichtheid komen. Maar wat we wel weten, is dat de seksuele voorkeur voor het eigen geslacht vaak ingrijpend verweven is met je hele persoon. Je kunt het niet zomaar verbergen. Je bent er niet zomaar van af. Maar ook dan kan een homoseksuele christen zich verre houden van de 'homowereld' en zich erop toeleggen zijn lichaam rein te bewaren.

We zien een homoseksuele gelovige niet als een onderdeel van de soort homo, maar als een van de gelovigen, een broeder of zuster ons door de liefde van de Here Jezus gegeven. Zo leren we elkaar kennen aan het avondmaal. Een enkele keer horen we vervolgens van zijn of haar homoseksuele gevoelens. Het is van groot belang dan toch het kind van God te blijven zien, rijk gemaakt met sterke beloften van Vader, Zoon en Geest, opgetild uit de dood, op weg naar een nieuw leven. Onze vastberadenheid om hem of haar lief te hebben, hebben we vastgelegd in onze gezamenlijke avondmaalsviering. Niet omdat onze homofiele broeder of zuster, maar omdat Christus ons eerst zo uitnemend heeft liefgehad.

Hoe zie je jezelf als gemeente? In een klimaat van mooidoenerij staat de onderlinge omgang zomaar op het verkeerde been. Als zonde en moeite alleen maar in het algemeen ter sprake komen, lijkt het of niemand daar echt ervaring mee heeft. Als in de gebeden in de kerk en op vergaderingen zonden en problemen bijna nooit bij de naam worden genoemd, dan is het voor de homofiele medegelovige net alsof hij de enige is die het te kwaad heeft met zijn zondige aard. Als concrete zonden alleen buiten de gemeente lijken voor te komen, word je met je aanvechtingen binnen de gemeente een zeldzaamheid.

Maar als de kracht van de zonde voor de hele gemeente levende werkelijkheid is, dan is er ook een voedingsbodem voor een levend besef van genade en komt er acute vraag naar de Heilige Geest. Dan is iemand die worstelt met zijn zwakte, geen uitzondering. We zijn gewone mensen. Die duidelijkheid moet je als gemeente geven: we hebben de zonde niet

overwonnen. We zoeken je niet op vanuit een situatie van eigen overwinning, maar als medezondaar. Door zelf uit je camouflage te komen, help je homofiele broeders en zusters uit hun schulp te kruipen.

Er is plaats voor allemaal. We zien elkaar in het licht van Gods genade. In dat licht gaan Gods geboden glanzen en komt er vraag naar nieuwe gehoorzaamheid. Gods geboden zijn instrumenten van zijn liefde. Die liefde verschaft onze dankbaarheid zijn voornaamste motief. Doordat Hij Zichzelf aan ons geeft in de liefde en trouw van onze Heiland Jezus Christus, kunnen we elkaar helpen ons kruis blijmoedig te dragen, ook zonder dat we alles van elkaar weten.

Dat is belangrijk voor de familie. Vader en moeder hebben de steun van de gemeente nodig voor het volledig aanvaarden van hun kind. Broers en zussen hebben de liefde van de gemeente nodig om hun homofiele broer of zus te kunnen dragen. En omgekeerd: als het hart van God opengaat in de prediking en in de onderlinge omgang, geeft dat homofiele kinderen van God ook moed de liefde van vader en moeder, broers en zussen op de proef te stellen.

Het juk van Christus

Je bekeren van een homofiele aanleg kan niet. Zo'n aanleg is je eigen schuld niet. Wel kun je afstand bewaren van de homoseksuele wereld en je erop toelagen rein te blijven. Voor een homoseksuele christen betekent dat in elk geval afzien van seksuele omgang. Homofiele broeders en zusters die daar moeite mee hebben, verdienen trouw en geduldige steun. Zij die ervoor staan, verdienen liefde en respect. Vanwege de persoonlijke toewijding die uit deze instelling af te lezen is. Vanwege het respect voor God en zijn Woord, het vertrouwen op zijn liefde. Voor allen heeft onze Heiland ons gebed verdiend.

Nu moeten we niet denken dat de knop van de seksualiteit is omgedraaid, als iemand daar bewust van afziet. Er blijft een strijd. En daarin verdient hij steun. Aan de andere kant moeten we ervoor oppassen een homoseksueel gemeentelid te bekijken als iemand die elk moment in een afschuwelijke seksuele zonde kan vallen. Een mens is meer dan zijn seksualiteit. Dat geldt voor heteroseksuele en voor homoseksuele mensen. Wie een probleem heeft op het gebied van de seksualiteit, doet wel schade op maar is nog niet *total loss*. Er blijft nog genoeg over.

Een homofiele medechristen is niet per definitie ongelukkig. Homofiele gelovigen delen in de liefde binnen de gemeente. Dat is wat Jezus teruggeeft aan mensen die voor Hem of om het evangelie huis of broers of kinderen of akkers prijsgeven (Marc. 10:29,30). Ook voor homofiele christenen is er vriendschap, genegenheid, onderlinge waardering, en menselijke warmte. We moeten oppassen dat we dat niet met allerlei extra regeltjes inperken en zo hun juk zwaarder maken.

Er is dit jaar een discussie gevoerd over kussen en knuffelen van homoseksuele broeders of zusters. Ds. Luiten had geschreven dat we deze uitingen van liefde en vriendschap niet moeten blokkeren. Daar is nogal wat ophef over geweest. Was dat nodig? Op de een of andere manier was buiten zicht geraakt dat het helemaal niet ging over lichamelijk contact met een doelbewust erotisch karakter. Het ging juist om gedrag in dienst van christelijke liefde en pure vriendschap zonder seksuele bedoelingen. Van groot belang is daarom de context, zeg maar de omstandigheden waarin zulke dingen plaatsvinden. Het is moeilijk praten enkel over een kus, uitgewisseld tussen twee homoseksuele mensen. Die kan af te keuren zijn, maar ook niet - het hangt er maar van af wat met die kus gezegd wilde zijn. In het geval van homofiele mensen hoeven we niet in elk lichamelijk contact een verboden seksuele handeling te zien. Het is nogal vooringenomen om bepaalde uitingen van genegenheid (of een manier van kleden, inrichting van je woning enz.) zonder meer toe te schrijven aan iemands seksuele geaardheid. Willen we dat trouwens: van een homofiele medechristen vragen helemaal nooit iets van zijn geaardheid te laten blijken?

Op die manier raken homofiele christenen sterk op elkaar aangewezen. Isolering ten opzichte van de gemeente dreigt zomaar. Maar wie is gebaat bij een soort subcultuur? Of bij grote geestelijke eenzaamheid? Want steun zoeken bij elkaar ligt niet altijd voor de hand. Vertrouwen binnen de gemeente wordt gevoed door contacten, een open houding tegenover elkaar en een gelovige verwerking van Jezus' onderricht over de liefde voor nabije zondaars (mensen met homofiele gevoelens inclusief) en de bijbelse leer over de seksualiteit (afwijzing van homoseksueel geslachtsverkeer inclusief).

De naam van de Verlosser

Hoe maken we zoveel ruimte voor onze homoseksuele broeders en zusters, dat ze zich geaccepteerd weten zonder dat hun homoseksuele gevoelens genegeerd worden? Zodat ze zich gesteund weten in hun persoonlijk geloof. Hoe kunnen we eraan meewerken, dat zij zich ook als homoseksuele mens veilig voelen in de kerk? Zodat ze niet bang zijn om - als dat nodig is - voor hun seksuele geaardheid uit te komen?

Dit zijn vragen die de christelijke gemeente in leven houden. En de antwoorden (niet zozeer op papier als wel in de praktijk) zijn niet alleen van belang voor de homofiele gelovigen in ons midden, maar voor alle heiligen en hun gemeenschap. Met de aanvaarding van de homoseksuele broeder en zuster in haar midden schrijft de gemeente de naam van haar Verlosser uit op aarde.

Vragen

1. Zou u in de opvoeding van uw kind er rekening mee houden, dat het een homoseksuele geaardheid zou kunnen hebben? Hoe?
2. Hoever moet een gemeente zijn, voordat we een homofiele broeder of zuster zouden willen aanraden: kom ermee voor de dag? Is het nodig dat de hele gemeente weet, dat een bepaalde zuster of broeder homoseksuele gevoelens heeft?
3. In de maatschappij is de houding tegenover homoseksualiteit veranderd. Om een paar uitersten te noemen: Hitler stopte in de jaren dertig homoseksuelen voorzien van een roze driehoek in concentratiekampen; Amsterdam treedt in de jaren negentig op als gastvrouw voor de homospelen. Heeft dat ook invloed gehad op onze manier van denken over homofilie en homofiele mensen? Is dat goed of niet?
4. Kunt u vertellen wat u geleerd hebt van uw contacten met een homofiele gelovige? Wat hebt u geleerd over uw kijk op homofilie? Wat hebt u geleerd over zijn kijk op de gemeente?

Ds. R. ter Beek schreef de brochure *Homofielen in de gemeente. Een pleidooi voor meeleven*, uitg. Koinotès.